

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Cel-ce sapă groapa altuia...

Săpatu-ne-au în chip blăstemat și cu diavolești gânduri groapă nouă, și eată-i căzând tot mai adânc ei înșiși în ea, cât înspăimântați de ce le ved ochii, se pun acum să ridice stavilare cât numai pot de puternice, pentru împedecarea prăvălirii mai departe!

Când au adus legile politice bisericesti, luminatele capete ungurești din fruntea țerii, credeau, că dau prin ele un cuțit puternic în mâna popoarelor nemaghiare, ca să se taie în el! Credeau, că prin aceea, că *silesc* pe om să meargă naintea matriculantului împodobit cu chinga tricolor peste pept, vor smulge poporul de sub înriurirea bisericii și a preoților, ear' prin legea despre neconfesionalitate, mai vârtos!

Mulțumită lui D-zeu și firii bune a poporului nostru, legile, afară de sărăcirea preoților și protopopilor, altă urmare mai rea asupra moralului poporului însuși, n'au avut.

Dar' au avut și au mereu asupra poporului maghiar însuși, și îndeosebi asupra reformaților ungueri, cari prin firea legii lor sunt cei mai ușor de desbărat cu totul de cătră biserică și D-zeu! Ei țin mai puțin la sfințenia credinței și a bisericii, și de aceea ei și erau aproape singurii cari strigau, că primesc legea cea nouă, — ear' acum primită, tot ei sunt cari lasă ca noua lege să-și și arate, — asupra lor, urmările, să-și crească florile și să-și rodească «roadele»! Popor de-al lor a trecut cu grămadă din sinul bisericii pe tărîmul gol,

nou, pustiu, așa zis al „neconfesionalității”, adevăat al neținerii de nici o biserică.

Ceva mai primejdios și mai dobitocesc ca acest lucru, nici că se poate închipui! Și acest lucru a fost introdus de lege în țară la noi!

Ministrul de pe atunci Szilágyi Dezső era părintele moral al acestei innoiri pustiitoare pentru biserică, el era care lupta cu toată puterea pentru introducerea ei, provocând crasă de guvern, dar' ear' avântându-se în șea, și odihnă neavând până n'a văzut-o introdusă!

Acum văzând că unde a dat și unde creapă, l-au luat fiori pe însuși părintele fătului atât de perhorescat de noi naționalitățile, și contra căruia noi atâta am protestat!

Da, l-au luat fiori, și săptămâna trecută, în 26 și 27 August, la Baranya s'a conchemat o mare adunare a bisericii evanghelice reformate maghiare, în care se se desbată nițel lucrul și se se facă ceva contra rēului, ce tot mai mult se lățește între credincioșii ungueri ai acelei bisericii. Adunarea a fost presidată de însuși fostul ministru Szilágyi, ca mirean, și de protopopul Dányi Gábor, din cler. Protopopul a arătat în adunare, că legile nouă au o înriurire înspăimântător de pustiitoare asupra bisericii lor, că *calvinii* cei odinioară vestiți de evlavioși, es azi cu droaia din sinul bisericii și se lasă, în virtutea legii, fără confesiune!

După lungi și amărîte desbateri, adunarea a hotărît următoarea afurisenie, că numai așa-i putem zice, pentru cei eșiți din sinul bisericii:

1) *Cei fără confesiune, nu vor mai fi împărțâșiți de sfințele taine, de*

botez și de cuminecătură, și ei nici ca martori la botez (nași) nu mai pot figura!

2) *Din biserică de scos nu se scot afară, dar' acolo ei pot sta numai în astfel de loc ce pot găsi gol, fără nici o privire la locul (scaunul) pe care îl aveau în biserică înainte de-a eși din sinul ei.*

3) *La morții lor nu este iertat pentru nici un preș se se facă vre-o slujbă bisericească ori se se tragă clopotele bisericii!*

4) *În cimiter încă numai într'un astfel de loc pot fi îngropați, care li se arată anume, (adeacă unde li se îngădue).*

Sunt numai doi ani de zile de când s'au introdus nouele legi, și eată ce hotăriri e silit azi să aducă în contra lor însuși părintele lor, calvinul Szilágyi Dezső! Căci n'a voit să asculte atunci de glasul obștei țerii, între care noi Români doar' mai eroicește ni l'am ridicat din vre-o 40 de mărețe adunări, cerând să nu vină cu acele legi!

Poporul român în binele seu propriu se se păzească a cădea în această prăpastie a perzării, și se lase pe cei-ce i-au săpat groapa asta, să cadă ei înșiși și singuri în ea!

PACEA LUMII

Abia s'a încheiat, sau mai drept spus, nici nu s'a încheiat încă pacea în Europa între certaii Greci și Turci, și deja pacea lumii pare a fi amenințată serios de un război și mai mare în o altă parte a globului pământesc.

Anglia are azi în stăpânire Indiile (în Asia) și trage mari foloase după această stăpânire: An de an Anglia

aduce acasă câte 300 milioane floreni venit curat din Indii! Dela 1876 încoace ea a cărat acasă bogății uriașe, peste șase miliarde (un miliard având 1000 de milioane) floreni.

Pentru acest noroc, firește Anglia e pismuită de puteri, care ar dori ca ele să sugă mēduva dintr'un os atât de gras! Și Rusia e anume, care de multă vreme se uită cu ochi lacomi și pismuitori la Anglia. Dar' nu putea ajunge să-și facă vre-un rēu, că Anglia stătea bine cu Turcii, ear' Turcii sunt a treia parte din locuitorii Indiilor și prin ei stăpânea ușor situația. În timpul din urmă însă Anglia s'a pus cam rēu cu Turcii. Războiul cu Grecii încă doar' numai Angliei are a-l mulțumi Sultanul, că ea părea a încuragia pe Greci. De aceea Sultanul e și necăjit rēu pe Anglia. Prilegiul acesta l'au știut folosi Rușii: S'au dat acum ei pe lângă Turci, întăritându-i contra Angliei, și i-au adus la gândul, ca și domnia lor în Indii să fie înlăturată, că la vreme de nevoe, vor se aibă și spriginul Rușilor.

Și azi deja un cap întreg de țară, partea Afganului în Indii, care e locuită de Turci, e în picioare, cu arma în mână, contra stăpânirii engleze!

Rusia îi ațită într'una. Și așa ca mâne ne putem trezi cu vestea izbucnirii unui nou război, de astă-dată uriaș, între Anglia, care va voi să-și susțină domnia în Indii, și între Rusia, care fiind vecină Indiilor, va sări în ajutor răsculaților, sub cuvânt că le ajută să scape de «jug străin», în faptă pentru a cădea în al lor jug! Să vor trezi astfel față în față pentru a-și măsura puterile într'un război, care ar fi, ne-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Intermezzo...

(Din Heine).

Când ochii tēi albaștri-i vād,
Durerea dau uitării;
Aproape când de tine șed,
Uit chinu n'străinării.

Pe sinul tēu de mă aplec,
Plutesc în sferi senine, —
Dar' fruntea grea de gânduri plec
Când spui că ții la minel...

A. Vojen.

MARIA

— O carte asupra amorului —

de P. Nansen.

Iubita mea e mai pretensivă decât ori-care altă femeie. Alte femei m'au cinstit cu iubirea lor. Le sunt recunoscător, dar' îndată ce mi-au trecut peste prag, le-am și uitat, de-au venit o singură dată ori mai de multe-ori.

Nu mai la una mă gândeam mereu, chiar și atunci când simțiam pe buzele mele focul buzei altei femei. Ea era izvorul de lumină al inimii mele. Cu ea asēmănam pe toate celelalte, și nu era nici una asemenea ei! Numai după ea mă topiam, numai după ea mi se sfirșea inima. Numai cu ea doream să trăiesc, căci vieța mea numai așa are țință de aur, ocupațiune învilită în raze de soare, dacă pe ea o voiu ști mie alături!... Nici de moarte nu am fiori, dacă și ea vine cu mine în fioroasa împărăție a nimicirii!

Și numele iubitei mele e Maria, Ea e mai frumoasă decât toate femeile lumii.

Nu mult îl prețuesc pe acel poet, care își împodobește singura sa iubire cu toată strălucirea laudelor. El face ca țeranul cel lără știință și poate că iubita lui nici pe departe nu vrednicește multele vorbe frumoase cu care el o încarcă. E întocmai ca și când omul ar cunoaște o singură culoare, pe cea albastră, roșie ori galbină, și s'ar jurul că altă culoare mai frumoasă ca aceasta pe lume nu există!

Și dacă iubita mea ar asculta liniștită, când eu măgulindu-o îi spun: Tu ești cel dintâi, singurul meu ideal, tu ești cea mai frumoasă, cea mai bună din lume, — aș respinge-o dela mine cu dispreț!

Dacă ea ar dori să o ador, dacă tare ar fi iubirea ei, ca moartea, ea mi-ar răspunde: Du-te, caută-ți alte iubite, zece, douăzeci, mai multe, aleargă după astfel de femei pe care mai tare le-au scos bărbații la modă, și după-ce pe toate le-ai cunoscut bine, și totuși vei spune că eu sunt idealul teu, cea mai frumoasă, cea mai bună în toată lumea, atunci voi fi mândră și fericită de amorul tēu!...

Și dacă eu îi spun Mariei: Tu ești mai frumoasă ca ori-care femeie din lume, ea poate să privească mândră în ochii mei și fericită poate să se alipească de mine, căci eu mare ștregar am fost!..

Nu cred că e adevărat amorul meu; numai atunci l'am știut când mi s'a părut că am pierdut-o pentru totdeauna. E aceasta o astfel de probă de amor, de care doresc tuturor bărbaților. O probă ce-mi aduce multă întristare, dar' are putere curățitoare.

A venit la mine ca un copil neștiutor de nimic. Așa de limpede îmi aduc aminte, ca și cum în clipa aceasta mi-ar sta nainte. Să gândea nițel, și voia să-mi arate, că vieța ar fi dăruit-o cu bogată experiență. Așa-mi vorbea de vieță, ca și cum un trecut mare și întunecat i-ar sta la spate, plin de durere,

de înșelăciuni, care au făcut-o nesimțitoare pentru bucurii. Și ținându-și asupra mea privirile de păpușă, mă încredința, că se gătește serios pentru mănăstire. Ea simte, că numai abdicarea liniștită, fără tânguiri, i-ar mai putea face suferită ființa pe pamânt.

Și zicea cu adâncă convingere, că numai în iubire este fericire! Ear' din jocul inimilor, mi-a fost destul!... Odată am iubit: pe acel student care mi-a devenit mire, dar' acum nu-l mai pot suferi. M'am urât de vorbele lui într'una dulci; m'am plictisit de desmerdările lui. Nu, eu nu pot iubi cum iubesc altele. — Acestea mi le spuse cu ton obosit, dar' tēmpla ei o înroșau valurile de sânge ce-i fingeau pe sub piele, ear' ochii ei sclipiau, ardeau de patimă. Eată o femeie ce vrea să se facă călugăriță, dar' care s'a născut numai pentru a iubi!..

Și când astfel îmi vorbea acea fată înaltă, mlădie, și în vorbele ei tremura tânguirea durerii, atunci am iubit-o.

Ce fermecătoare era ea așa, mărturisind sincer ce avea pe inimă, și ce dulce arătare era!

Maria avea, la începutul cunoștinței noastre haină foarte frumoasă! Nici odată nu o voiu putea uita.

greșit unul din cele mai crâncene ce a văzut lumea, și dela sfârșitul căruia ar atârna cine se aibă în viitor domnia peste bogățiile dătătoare ale Indiilor?

Rusia își și strânge deja armate la hotarele Afgane ale Indiilor.

*

În Europa însă pacea pare a se așeza pe picioare tari. Vizita dela Petersburg a Președintelui republicii franceze, a fost o întărire a legăturilor dintre cele două mari state, și se spune în vederea ținerii *pații*. Se dă ca sigur, că s'a scris și un contract în toată forma, de cătră cei doi capi de state și miniștri lor de externe, prin care se deobligă a-și da ajutor de arme unul altuia, îndată-ce ori unul ori altul ar fi atacat din vre-o parte oare-care, precum și în cazul când unul ori altul ar fi silit el să atace pe cineva. S'a făcut adevărat „*alianță*” în toată forma.

În același timp se dă însă știrea, că nainte de încheierea acestui contract între Rusia și Franța, s'a încheiat unul când cu vizita Împăratului Germaniei, și între Rusia și Germania, așa că azi am fi stând de fapt în fața unei noue «triple alianțe»: Rusia-Germania-Franța, alianță în care zala de încheiere, de legare, o formează Rusia. Ear' condiția acestei alianțe ar fi, că Germania să dea napoi Franciei Metz-ul (în Alsacia Lorena, pierdute în marele război din 1871). Dar' știrea asta nu se ia ca prea apropiată de adevăr.

Știri politice.

Săptămâna trecută ministrul președinte Baden din Austria, a fost la M. Sa Împăratul în Ischl, pentru a-i da seamă despre starea politică a țării, și mai ales despre aceea, că nu poate împăca deloc pe Nemții din Bohemia cu Cehii, că Cehii cer deplina lor îndreptățire în țara lor, ear' Nemții deși puțin, vor ca tot ei să fie și acolo de-asupra.

Ziarul ceh „*Hlad*” spune că Baden, care e de părere să se dea îndreptățire Cehilor pentru a avea pace, s'a întors de tot mângâiat dela *Maiestatea Sa, care a recunoscut că-'s drepte cereșile Cehilor*. Aceasta va fi drept-aceea steaua după care Baden se va călăuzi în cărmuirea țării.

Nu mai puțin de însemnătate e știrea ce-o dă același ziar, că ordinațiunile pentru

Au fost apoi și vremuri de acelea, când Maria avea mai multe haine, dar' nici într'una nu mi-a plăcut așa de mult ca în aceea dintâi. Era ca și cum ar fi de mătășă, și totuși nu era mătășă. În bluza aceea lipită pe trup, era așa de simplă și totuși poetică, ca o iluzie de primăvară...

*

Cei mai mulți bărbați în purtarea lor față de femei sunt tândale. Sunt foarte precauți, «cuminți». Ear' femeilor nu le place dacă sunt asediate cu vorbe cuminți, înțelepte. Ele așteaptă cuceritor, îndrăzneț! Aproape fără deosebire, instinctiv, ele doresc pe bărbatul cu voință tare, care se le înfrângă și mândria lor chiar! Fără să o și știe, ele desprețuiesc pe bărbatul, care le cerșește grație. De câte-ori nu declară ele de tândală pe cel-ce s'a speriat de sfiala lor și îndată a încetat cu asaltul! Căci doar' ele numai de aceea și zidesc în giur de sine șanțurile virtuții, ca un braț înarmat să le ducă cu puterea în robie...

(Va urma)

Trad. de *Nil*.

Nici o greutate de înțeles.

— Mă rog dle profesor, întreabă un școlar, de ce îi zic la Pallas Athene «zeița înțelepciunii»?

— Pentru-că, răspunde profesorul, ea a fost singura zeiță ce nu s'a măritat...

egala îndreptățire a limbii cehe cu cea nemțească, pentru care s'a ridicat volbura întreagă și a căror retragere o cer Nemții bohemi, *nu numai că nu se vor retrage, dar' se vor întinde încă și peste Silesia!*

Ear' în viitorul budget al statului, se va lua la cheltueli și suma de lipsă pentru deschiderea unei *universități cu limba cehe pentru Bohemia și Moravia*, lucru demult tot dorit și cerut de Cehi.

*

Regele *Carol I.* al României va face în toamna anulului de față o vizită Sultanului Turcilor la Târgigrad. Turcii fac întinse pregătiri ca Regele României, cel mai iubit și stimat între domnitorii din Orient, să fie cu demnitate primit.

Mulți sânt aplicați a lega frumoase nădejdi de această călătorie, mai ales însă că Românii din Macedonia le va aduce vre-o îmbunătățire a soții. Dece D-zeu ca așa să fie.

*

Pentru *Poloni* încă pare că începe a răsări un soare mai bun.

După-ce timp de 34 de ani au fost cărmuiți cu foc și fer, cei din Rusia, acum Țarul pare a fi prins îndurare pentru ei. El a plecat spre colțul lor de Țară, la Polonia rusească, în Varșovia, și din vorbirele ținute, din cele ce se scriu în giurul acestei călătorii, se trage cu socoteala, că are să le mai sloboadă lanțurile, să le mai ușureze robia, dându-le mai mult lărgămint, mai multă puțință de desvoltare.

Polonilor din Austria nu le merge rău, ar rămânea să se mai îndrepte și soarta celor de sub jug german, și atunci și acest popor zdrobit, sfîrticat în trei bucăți de trei vecini puternici, ar răsufla mai ușor și ar mai putea doar' lega nădejdi de o reinviare.

Asociațiunea la Mediaș.

În ziua de Santa-Maria în săptămâna trecută, s'a deschis la Mediaș adunarea generală a «Asociațiunii».

Comitetul a fost primit la gară, la orele 10, de o mulțime foarte mare de popor și inteligență. Protopopul Moldovan a salutat cu o vorbire avântată comitetul Asociațiunii.

Ședința întâie s'a deschis la orele 11 prin președintele *I. M. Moldovan*, cu o vorbire primită cu adevărată însuflețire de numărul public ce era de față.

S'au ales apoi 4 comisii pentru cercetarea rapoartelor pregătite de comitet, anume a raportului general, a planului zidirii unei «*Căse naționale*» în Sibiu, a rațiociniului, și o comisie pentru câștigarea de membri noi.

S'a făcut cunoscută întărirea statutelor prin ministru cu schimbările făcute de comitet și de adunarea generală extraordinară.

S'au citit apoi două disertațiuni, una «*Despre fână și despre mori*» de Axente Sever, alta despre «*Putea viteazul*» de I. Pop Reteganul.

A urmat apoi banchet care, firește, a fost însuflețit, «înălțător de inimi», cu veselie și vorbiri avântate.

Ședința a II-a s'a ținut Sâmbătă. S'a raportat de comisia pentru câștigarea de membri, că dl președinte al Asociației, *I. M. Moldovan*, a dăruit suma de 200 fl. ca membru fondator, dela dl *Teodor Pop* din Baia-de-Criș, au sosit asemenea 200 fl. ca taxă de membru fondator, ear' încolo au adunat încă taxe de membri, ordinari și ajutători, vre-o 400 fl.

Comisia pentru examinarea raportului general, face cunoscut, că hotărîrea adunării generale din anul trecut, de-a publica Asociațiunea *premiu pentru lucrări populare de drept*, cari adevărat să răspundă cunoștința dreptului (legilor) în popor, — nu s'a putut îndeplini din lipsa de mijloace! Și așa se îngroapă una din cele mai folositoare lucrări a cărei pornire se plănuse. Din lipsa de mijloace? Mai curînd credem că din lipsa de oameni, cari să se ocupe serios cu ideea și să iscodească chipuri ușoare pentru întruparea ei!

Să propusese în adunarea gen. trecută, că Asociațiunea să dea ajutoare și școalelor populare primejduite. În adunarea trecută

s'a ridicat în giurul acestui lucru o discuție foarte aprinsă. O parte cerea ca Asociația să dea ajutoare, alta, cunoscînd stările materiale neajutate, că nu poate da, deși ar vrea. S'au aruncat vorbe mari de unii asupra altora. Cei dintâi (Blăjenii mai ales), ziceau că decât să ne gândim la zidire de «*casă națională*» mai bine la așa ceva, căci poporul atunci, simțind nemijlocit binefacerile Asociațiunii, s'ar și însuflețit mai tare pentru ea, — ceilalți apărau lucrarea de azi a Asociației, că susține școala de fete din Sibiu, împarte premii la meseriași etc. — La urmă s'a primit ca comitetul să caute a ajutoare pe viitor și școalele populare din fondurile Asociației.

S'a primit apoi încă o propunere a comitetului, ca adevărat să se înceapă crearea unui fond, care să slujească la timpul seu pentru zidirea unei «*căse naționale*» în Sibiu, un fel de muzeu național în care să se păstreze averea Asociațiunii, biblioteca etc.

*

Salut din temniță!

Adunarea dela Mediaș și-a avut și senzația sa, încă «*politică*»! Sâmbătă după amiază a sosit acolo telegrama următoare:

„*Salutare frățescă din temniță!*”

Gustav Weigand“.

Nimeni nu pricepea ce să fie, ce să însemneze? Era adevărat o telegramă, care vestea cea mai nouă bravură «*patriotică*».

Dl Dr. Weigand, profesor german dela marea universitate din Lipsca, (în Germania), studiază de ani de zile limba română. În scopul acesta, ca să audă cum se rostește ea ici și cum colo, vine vara și umblă tot prin alte părți printre țerani de le ascultă graiul. A venit și ăstan și era tocmai prin Selagiu. Fiind popor mult adunat de St.-Marie la Mănăstirea-Strimbei, învățatul profesor voia să folosească privilegiul și să asculte acolo ear' țerani din felurite locuri.

A mers la biserică. A intrat și stătea întrinsa. De-odată, ce să vezi? *Fisolgăbireul cercului*, (un fel de Beke), *încungurat de 6 gendarmi îl chiamă la sine pe dl Weigand! L'au luat între baionete și haid' cu el la protopretură!*

În zadar a cercat să-l lămurească, că d-sa ca profesor universitar are drept să călătorească în scop de studiu pe ori unde, viteazul fisolgăbireu ce să înțeleagă el așa ceva! *L'a arestat îndată* și l'a ținut închis până mai departe.

Advocatul român Dr. Tămaș, a telegrafat deloc ministrului de interne. *A venit răspuns se-l sloboadă numai decât, — dar' crezi că puteai birui cu nebunii?* Nu! În credință că te miri ce agitator primejdios, vrășmaș al nației de pînteni au prins, nu voiau se-l lase din ghiare nici pe vorba ministrului: Abia după multe întepuneri și luminări din partea domnilor români, au putut scăpa de neplăcere pe învățatul Neamț, care va duce acum cel puțin o «*plăcută*» aducere aminte despre «*ospitalitate*» organelor maghiare și despre marea lor deșteptăciune întru «*păzirea patriei*».

CORRESPONDENȚA

Câmpuri-Surduc 18/30 Aug. 1897

Dle Redactor,

Duminecă în 17/29 August c. s'a pus peatra fundamentală la frumoasa biserică în comuna noastră *Câmpuri-Surduc*. Această sărbătoare a fost dublă pentru noi, deoarece n'am serbat numai punerea pietrei fundamentale la biserică, ci am serbat și ziua onomastică a Exelenței Sale arhiepiscopului nostru. Și ca să arătăm iubirea noastră și prin fapte față de archereu, am ales la sfatul Preaonoratului domn protopop al Iliei: Avram P. Păcurariu și de hram al noiei biserici Sf. muc. Miron. Cu mare însuflețire s'a exprimat acest fapt și prin scrisoare Exelenței Sale.

În peatra fundamentală, care e o cruce de peatră, este un loc săpat unde e așezată următoarea scrisoare:

Această sfântă biserică s'a ridicat în zilele Prea înalțului Împărat și Rege:

FRANCISC IOSIF I.

fiind *Archiepiscop și Metropolit:*

MIRON ROMANU.

Protopresbiter: AVRAM P. PĂCURARIU

Prot: IOAN BUDOIU

prin edificatorul: NICOLAE PĂRĂU.

D-zeule binecuvîntă acest lăcaș în vecii vecilor.

Câmpuri-Surduc în ziua Sfântului muc.

Miron anul 1897.

La ceremonialul divin au luat parte prelungă dl protopop tractual, părinte Olariu din Gurasada, părinte Nistor din Burjuc și părinte Olariu din Tisa.

Deoarece foarte mulți binefăcători s'au arătat marimimoși față de noi pentru zidirea noiei biserici, s'a ridicat rugăciune călduroasă pentru dînsii și s'a făcut începutul ca numele celor ce ne-au ajutat ori în ce chip la această monumentală clădire să fie eternizat într'un mod demn.

Ve mai vestesc, dle Redactor, că această biserică va fi în adevăr un lucru de mîni românești. Intreprinzător român, lucrători români. Ziua lucră cu cea mai mare sirgînță, și precauțiune, ear' seara ne delectează cu cântări frumoase corale, încât 'ți-e mai mare dragul.

Așa decurge la noi edificarea noiei biserici.

Delean.

Șicanări pecațoase.

Petrita, Aug. 1897.

Dle Redactor,

Nainte cu 2 săptămâni voind să-mi procur opul «*Biografia lui A. Iancu*» ce să află de vînzare la comitetul «*Asociațiunii Trans.*» în Sibiu, m'am adresat cătră comitet trimițîndu-i prețul broșurei cu mandat postal prin posta din Petroșeni, unde în timpul de față figurează ca primitoare de bani o femeie, N. Valz.

Dar' să vezi minune!

Patrioata mea nu a voit ca să-mi primească mandatul, pentru-că n'a fost adresat în limba maghiară.

Așa mi s'a adus îndrît paralele și mandatul. După vre-o 5 zile am trimis alt băiat cu banii, dar' de nou mi i-a respins cu niște vorbe moicjești maghiare, de «*büdös oláh*» și «*stinckete Walah*»!

M'am dus atunci eu, cel interesat în cauză și necăjit peste măsură, și aflîndu-se și ceilalți oficiali postali acolo, am predat mandatul șefului postal, dlui Rotter.

D-sa m'a îndrumat să-l predau la rocoana, care trebuie să-l primească. Și într'adevăr jupăneasa acum nu a mai respins mandatul, dar' nod în papură totuși căuta, că nu ar putea ceti, fiind-că nu e în limba maghiară!

Aprins peste măsură am făcut-o luătoare aminte și am întrebat-o: de ce nu a primit mandatul mai nainte și cu ce drept mă numește «*büdös oláh*» și «*stinckete Walah*»?

Dar' voinicoasa jupăneasă simțindu-se la strîmtoare, a tăgăduit că ar fi zis!

Eată vitejia lor! O nimenea și o taie fugă ca aceasta, și ea cutează a șicana în chip plin de răutate pe poporul nostru.

Am făcut altfel pașii de lipsă la locurile competente, asemenia și la direcțiunea postală centrală pentru vătămarea neamului prin vorbele postăriții acesteia.

Și până atunci însă, eu rog pe toți Românii, ca în treburile lor cu posta, cu telegraful, cu trenul, cu judecătoria, să se folosească *numai de limba română, că avem drept în lege și ei trebuie să o primească!*

Petru Iacob.

*

Are dreptate dl P. Iacob, și noi care totdeauna am stăruit în înțelesul acesta, ne alăturăm cu drag la apelul ce d-sa îl face pentru întrebunțarea limbei române.

Ear' pentru astfel de obrăznicii a unor slujbași incarnați de pe la poste, dăm încă lămurirea, că la fiecare oficiu postal și la fiecare stație de tren, este o «*carte de plângeri*» («*Panaszkönyv*»), în care tot insul căruia i s'a făcut vre-o șicană, vre-o nedreptate la postă ori tren, are drept să scrie plîngerca, subscriindu-o și punîndu-și adresa deplină că unde locuște, și Direcția pos-

telor ori a trenurilor îi răspund sigur și totdeauna, apoi *pedește pe slujbașul nedreptăților!* (doși asta n'o prea spune pîrîtorului).

Să ne folosim de dreptul acesta când ne necăjesc. Cartea e a se cere dela șeful (căpetenia) poștei ori a stației, și el e dator s'o dea ori-cui, ear' în carte *să scrie fiecare în limba lui maternă.*

Femeie fin de siecle...

Natural că numai în orașe mari se pot afla! Și trebuie să fie adorabile! Eată un mic tablou al unci. Venind acasă cam târziu după amiază, după-ce plecase de dimineață, o întrebă bărbatul:

- Unde-ai umblat, scumpa mea?
- O, pe multe locuri! Dela 8—9 în cafenea; am cetit foile. Dela 9—10 am avut noi femeile un pic de adunare.
- Frumos...
- Eu am fost președintă și am rostit o vorbire puternică despre emanciparea femeilor!
- Imi închipui c'a avut efect mare.
- A avut. Dela 10—11 am mers la universitate; am ascultat pe Dr. S., a predat o frumoasă temă din astronomie.
- Și a fost interesantă?
- Da, interesantă. Apoi am trecut pe la ministerul de culte și instrucție, și i-am dat scrințitului aceluia de secretar explicații amănunțite, că ce păreri greșite are el despre creșterea tinerimii.
- Serios?
- Eoarte serios! Apoi am plecat acasă. Ear' pe drum spre casă, închipue-ți, am avut o mică aventură.
- «Aventură» ?? — întrebă bărbatul neliniștit.
- Da; dar' să nu mă înțelegi rău.
- Ce fel de aventură?
- În cealaltă uliță am întâlnit un copilăș, ca un ingerel de trumos. Putea fi de 3 ani.
- Numai?
- Da, de 3 ani. Avea admirabili ochi negri și păr buclat; era ca o păpușică frumoasă. A ris cătră mine; m'am aplecat la el și l'am sărutat!.
- Nu era netuns?
- Ba da.
- Nespălat pe obraz?
- Da.
- Cu ciorapi găuriți în picioruțe?
- Dar' încă cât de găuriți sărăcuțull!
- Pantaloni muidari pe el?
- Da, da. Dar' de ce tot întrebi?
- Pentru-că știi tu cine a fost acel sărăcuț de copilăș?
- Cine?
- *Micul nostru Emil!*...

NOUTĂȚI

M. Sa Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I. va serba în Aprilie viitor a 50-a aniversare a suirei sale pe tronul Austro-Ungar. Cu această ocazie se va face la Viena o mare revistă militară la care e vorba să iee parte și detașamente din armatele Statelor, cari sînt și urmează politica triplei alianțe. Se afirmă, că guvernul român ar fi primit propunerea ca și România să trimeată pentru acest scop o companie de infanterie, o baterie de artilerie și un escadron de cavalerie. Până acum nu s'a hotărît din care regimente se vor trimete aceste detașamente.

Un frumos dar a făcut »Asociațiunii« dl profesor Beloescu din Bêrlad, (în România). A dăruit anume, din privilegiul adunării sale generale din urmă, 20,000 lei Asociațiunii, întru spriginirea lucrării sale culturale, de mult folos pentru poporul român.

Mare volnicie se face acum de vre-o 3 ani într'una la Șișești la Sta-Măria-mare. Fiind hramul frumoasei biserici, se sărbăză totdeauna cu pompă mare și vine popor credincios din toate satele vecine pe atunci la Șișești, să asculte sfînta rugă a Părintelui *Lucaci*. De trei ani încoace însă, asta nu se mai poate, căci totdeauna câte-o compa-

gnie întreagă de gendarmi împresoară biserica și nu mai lasă să intre decât pe cei din sat, pe străini nu, sub cuvînt că nu pot lăsa să se adune aci atîta lume și să se facă cumva »agitație națională« în popor.

Adunarea generală viitoare a »Asociațiunii«, după cum s'a hotărît la Mediaș, se va ținea în *Beiuș*, comitatul Bihorului.

Noul protopresbiter gr-or. al Orăștiei, dl *Vasile Doișă*, va sosi la Orăștie pentru a-și lua în seamă postul și a-și începe funcțiunea, după știrile ce avem, în 16 Septembrie n. c.

Un lucru foarte cuminte au făcut Românii din *Sintea* (lângă Chișineu): Fiind comuna de 350 familii, mai toți Români, și 7 prăvălii jidovești în ea, *car' românești nici una*, — s'au pus 50 de fruntași din sat, cu preotul, învățătorul și primarul în frunte și au făcut o *to-vărășie* pe părți (acții) și au făcut statute și le-au înaintat la tribunal de le-a întărit, și *azi au deschis ei o mare prăvălie românească*, cu care vor zagoni din sat pe Jidovi pe toți cu vremea. Lucrul e minunat întocmit, căci nefiind prăvălia numai a unuia, ci a alor 50, ei au putere să ducă și pe ceialalți la prăvălia lor și așa sînt mai siguri de isbîndă! Și șase alte comune vecine au cerut statutele, că vreau să facă și ele așa! — Foarte frumos!

Societatea română de diletanți »Progresul« din Făgăraș arangiază un *Concert* cu binevoitorul concurs al d-lor *Isaia Popa* și *V. Popoviciu*, Duminecă în 5 Septembrie st. n. a. c. în sala hotelului „Lauritsch“. Începutul la 8 ore seara. Pentru comitet: Dr. *Ioan Turcu*, președinte; *Maria Dan*, v.-președ.; *J. Berescu*, secretari; *Ioan Dejenariu*, cassar. Oferte maritimose, în favorul fondului societății, se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Programa: 1. G. Dima: »Măndruliță de demult«, executată de corul societății. 2. Două piese musicale pentru pian: a) *Paderewski*: »Menuet«, b) *J. Mureșan*: »Potpurii românești«, executată de d-șoara *Letiția Popa-Radu*. 3. Două solo-uri pentru bariton: a) *Schubert*: »Pax vobiscum«, b) G. Dima: »Ciobanul«, cântate de dl *Isaia Popa*. 4. F. Mendelsohn B.: »Toamna«, cântare pentru două voci de dame, executate de coristele societății; Sopran: d-șoarele *Marița Turcu*, *Iulia Toflea*, *Elena Ghimbășian*, *Victoria Toma* și *Rosa Țințariu*; Alt: d-șoarele *Elena Bunea*, *Irina Silagh*, *Letiția Popa-Radu* și *Elena Ganea*. 5. G. Coșbuc: »Rugămintea din urmă«, poezie, declamată de dl *Emil Dan*. 6. Două solo-uri pentru tenor: a) G. Dima: »Mezul nopții«, b) G. Dima: »Mugur mugurel«, cântate de dl *V. Popoviciu*. 7. G. Dima: »Cucuruz cu frunza 'n sus«, executată de corul societății. 8. *Schumann*: »Doi grenadieri«, baladă solo pentru bariton, cântată de dl *Isaia Popa*. După concert, dans.

Mare nenorocire în Petroșeni. S'a întemplat în noaptea de 28 Aug. la miezul nopții: *S'a spart adevă un căsan de cel mare*, nemi putînd birui puterea aburului produs în el. Pocnind el a produs o buclătură groaznică; dărabe grele de fer din trupul lui au zburat ca pușcate din gură de tun în toate părțile în casa sub care stau mașinele. A stricat toată casa; păreții i-a ciuruit, coperișul i l'a sfărîmat. Nu era în casă decât mașinistul, ajutorul seu și fochistul. Pe aceștia explozia i-a isbit la depărtare de 5 stîngini. Mașinistul și ajutorul sînt greu răniți, unul la cap, altul la picior. Paguba se urcă la 16,000 fl.

Petrecere cu joc arangiază »Reuniunea femeilor române gr-or. din Hunedoara« la 24 August v. (5 Septembrie n.) a. c. în grădina dlui *Adolf Strauss*, (în cas de timp nefavorabil în sală). Începutul la 4 ore p. m. Venitul e destinat în favorul fondului »Reuniunii femeilor române gr-or. din loc«. Prețul de intrare: de pe soară 50 cr., de familie 1 fl. 20 cr. Comitetul arangiator. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Palestina reinviată! Adevă nu e încă, ci se plănue să fie! Dorința e veche. După-ce s'au risipit peste toată lumea și au adunat bogății de au ei singuri cât zece popoare la olaltă, azi *Jidanii* capătă poftă să se adune ear' la un loc, să facă și ei o »nație« undeva, un popor cu țara sa. Învățați mari de-ai lor au făcut socoteala că »ce-ar costa?«, și au aflat că așa în rotund le-ar trebui — *un miliard de florinti!* (1000 de milioane!) Acum umblă numai să facă rînd de miliard, apoi s'apucă s'adune pe toți salahorii ce aleargă după zdrențe și să-i ducă să-i așeze în Palestina, să facă »țară« din ei. C'am mare lucru, că doar' »jupănul« nu-i dedat să lucre ca alte nații, ci numai să înșele, să sugă, și de unde n'o mai putea-o face asta, streche,

vor să fugă ca puii de portărnice în toate părțile, unde să găsească eară rînd de »gșefi«.

Necrolog. Prînim următorul anunț funebrel: Subscriții cu inima frîntă de durere aduc la cunoștința tuturor moartea prea-iubitului lor tată, socru, frate și sînsăngean *Maximilian C. Codarcea*, paroch și v.-protopop gr-cat. al Pogăceleii; întemplat în 29 August 1897 la orele 12 $\frac{1}{2}$ din zi după un morb scurt, provăzută cu ss. Sacramente a moribunzilor, în anul al 61 al etății și al 33 al preoției sale. Inmormîntarea scumpului repausat va avea loc în 31 August st. n. la 2 ore p. m. după ritul bisericii gr-catoice. Pogăceaua, la 29 August, 1897. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! *Virgiliu*, *Alexandru* și *Victor*, ca fii. *Susana*, *Samfira*, *Anica* și *George* ca surori și frate cu familiile lor. *Eugenia* n. *Cotta* ca noră, *Sabin* și *Liviu* ca nepoți. *Augustin Cosma* și soția *Iulia*, *Aurel Pop* și soția *Lucreția* ca cumnați și cumnate.

— Subscriții cu inimă sfîșiată de durere, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, că prea iubitul nostru soț, tată, moș și socru: *Nicolae Mosora*, fost primariu comunal al Seliștei, Epitrop al bisericii celei mari, cassariu al casei de păstrare, membru al fundațiunii Șaguna, membru ordinar al Reuniunii române agricole din comitatul Sibiului etc. etc., după lungi și grele suferințe, împărțit cu sîntele taine a adormit în Domnul Joi în 2 Septembrie (21 August) a. c. la 8 ore dimineață în etate de 60 ani. Rămășițele pămîntești ale neuitatului defunct se vor așeza spre odihnă večnică Sămbătă în 4 Septembrie n. 11 ore a. m. în cimiteriul bisericii celei mari din Seliște, la care tristă festivitate învitat pe toți condolenții. Seliște, în 2 Septembrie (21 August) 1897. *Paraschiva Mosora*, soție; *Dumitru*, *Maria*, *Elisaveta*, ca fii; *Nicolae Stroia*, ca ginere; *Maria*, nepoată.

Tren la Seliște! Marți în 31 August n. s'a deschis linia ferată Sibiului—Seliște spre bucuria locuitorilor din satele învecinate. Reprezentantul ministrului, vicecomitele, pretorii, precum și o mulțime de inteligenți aparținători cercurilor oficioase, au fost întimpinăți de public mult la stațiunile din *Secel*, *Orlat* și *Seliște*. Au ținut alocuțiuni învățătorul *Radu din Secel*, dl *Ludovic Pesamoska* din *Orlat* și vice-notarul *Chirca* din *Seliște*. Seara s'a reîntors trenul și la hotelul »Impăratul Romanilor« din Sibiului s'a dat un banchet. — Tot atunci s'a deschis și linia ferată *Miercurea—Vințul-de-jos*. Rămîne a se pune la cale joncțiunea *Seliște—Miercurea*.

Greva calfelor de brutari. Calfele de brutari din *Budapesta*, nu sînt îndestulți cu situația. Cer se li-se deee localități de lucru sănătoase, în locul pivnițelor mucegăite; orele de lucru se li se reducă dela 18—20 la 10. Intr'o adunare și-au precizat dorințele și le-au înaintat la societatea industriașilor. Dacă nu li-se vor împlini dorințele, locuitorii capitalei într'o bună dimineață se vor pomeni fără pîne și chifle.

Pretini foarte buni. S'a întemplat zilele astea în *Pesta*. Din o cafenea mai de pe de laturi, es noaptea tîrziu doi »cetățeni« chereheliți. Unul vrea să meargă acasă, celalalt să vie într'altă crîșmă să mai petreacă un pic!

— Și nu vii cu mine? Io-s măsar, tu esti măsar... nu vii?

— Nu!

— D'apoi nu mă iubești tu pe mine?

— Ba te iubesc, dar' tot nu vin!

Atunci cel cu voce de chef, îmi i'a pe fîrtat și dă-i și dă-i de dragoste peste cap cu pîmlele, de să-i trosnească glava! Dar ceta, știind bag-eama că dela bun pretin, ...cu măsar, tu măsar... îi vine mana, nici că să apere de așa! Și ear' a început veselul:

— D'apoi nu ești tu măsar?

— Ba da, arhangelii lui?

— Și nu mă iubești?

— Te iubesc fîrtate, te iubesc...

— Și totuși nu vii?

— Nu!

Și iară ploaie de pumni și pîlmi, de pe bietul îl pornise sîngele și începuse să zbere. Vine un polițist. Află de treabă. Pe bătutul îl trimite spre casă, pe celalalt să-l ducă la căpitanie. Dar' abia merge ce merge cu cela spre poliție, să întoarcă celalalt după ei, și sare la polițist:

— D-ta vrei să închizi pe pretinul meu? D-Ta? Și punîndu-i mîna 'n umăr îi strigă: Cară-te de-acă! Și ear' a început veselul: Cel ce l'a bătut: Acum hai să bem! Și tu ești măsar și eu măsar!

Și au intrat de nou în o putică din o ulicioară vecină.

O pescuire bogată. Un pescariu sărac din *Harderwyck* a tras în zilele trecute din mare o ladă de lemn plină de bani de aur. Aproape de locul unde s'a aflat lada fusese

o stîncă mare în care de multe-ori se împedecau luntrițele bieților pescari. Deunazi au dărimat stîncă, dar' luntrile tot se împedecau. Amintitul pescariu a căutat și a aflat obiectul în care se împedecau luntrița; l'a tras afară și deschizînd lada a văzut că e plină cu aur care, după cum se crede, e din secul al XIII-lea.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

„*Robiei!*... O musică simpatică, lină, ca auzită noaptea prin somn în deșteptare, cum trece perzîndu-se pe un drum departe, și dulce-dulce, mă urmărește într'una! E melodia... »Făgăduiesc... Par' c'o tot aud, și nu din al meu rost, tu știi din al cui, și de aceea mi-i dragă, și adese-ori închid ochii ca să mă cufund în dulcea înșelare a urechii mele... *Robit.*

Vrajbei!... Ce-mi trimiți vorbă pe lună, că ți-am stricat voia bună? Cine strică dragostile, mănec-i grăul paserile!.. De ți-oiu fi stricat pe-a ta, mănec și țarina mea!..

Zeu că...
Para.... Ești deșteaptă!!! La revedere? la *Paloma*.
Fulger.

FEL DE FEL

Minunile credinței. Noua »confesiune«, nazarenismul, ce cucerește într'una teren în pătule *Aradului*, arată cum într'adevăr credința tare, fie ca apoi întemeiată pe adevăr ori închipuire, e curat făcătoare de minuni! Să istorisesc multe despre cei-ce trec la nazarenism, cum își mărturisesc și ispășesc păcatele tînuite, ca apoi să poată intra cu suflet curat în șirul credincioșilor celor noi. Eată cel mai nou cas, întemplat în *Oroshaza*, povestit de foile maghiare din *Arad*.

Un măstru de acolo vede într'o bună dimineață, că un alt măstru cunoscut lui, dar' neumblător la casa lui, îi intră în casă, dînd binețe cu multă cuviință.

— Să deee D-zeu! Dar' ce te aduce la noi, vecine? întrebă gazda casei.

— Am venit să-mi plătesc datoria.

— Ce fel de datorie? întrebă mirat omul, știind că de ani de zile doar' nici n'au vorbit la olaltă, decum să-i fi împrumutat ceva.

— Nu-ți mai aduci aminte? Când ne-am slobozit noi de calfe, nainte cu 8 ani, mi-ai împrumutat 40 cr. Ți i-am adus.

— Dar', frate, cum îți mai și vine ție în minte fleacul acesta?

— Vreau să-mi curăț sufletul, răspunse oaspele serios. Trec la legea cea nouă, și dacă nu-mi plătesc acești 40 cr., nu mă iau.

Și punînd pe masă datoria, s'a depărtat.

Când se fure omul sărac? Un avocat apăra pe doi tîlhari. Procurorul cerea pedeapsă grea asupra unuia, pentru-că în întunecul nopții a năvălit în casa vecinului și l'a jăfuit, asupra celuialalt pentru-că ziua 'n amezza mare a stat în drum la un călător și i-a răpit punga cu bani.

Advocatul, răspunzînd procurorului îi pune întrebarea: dl procuror cere pedeapsă grea pe unul pentru c'a furat noaptea, pe unul pentru c'a jăfuit ziua; dar' atunci să-mi spună dl procuror: când se fure bietul om sărac?..

Animale pitice. — Cei mai mici cai cari există sînt caii marchizului *Cascano* din *Lombardia*. În fie care dimineață dînsul își face plimbarea într'o trăsuriță trasă de niște pony, cari nu trec peste șazeci și unul de centimetri. Afară de aceștia marchizul mai posedă patru pony de *Shetlanda*, cari abia ating măsura de șeptezeci centimetri. Deși se credea, că ei are singurile animale minuscule s'a găsit altul, un german care are ceva și mai mic: un elefant de un metru înălțime și abia optzeci de chilograme greutate. Și acest elefant era dresat, făcea minuni de echilibrice. Elefantul pitic era din *Sumatra* și își iubea stăpînul așa, că nu mai voia să se despartă de el. Posesorul acestui minuscul animal a făcut milioane.

— Și așa dară ai gând hotărît să treci la legea turcească și apoi să te căsătorești?

— Da, foarte hotărît!

— Și pentru-ce, prietene?

— Pentru-că atatea datorii am, că-mi trebuie cel puțin trei neveste cu zestre bună, ca să mi-le pot plăti!.

POSTA REDACȚIEI.

Corespondenților. Vă rugăm să scrieți numai pe câte o față a hîrtiei și lăsînd margine albă, căci altfel e foarte greu de folosit manuscrisul unde trebuie oare-cari îndreptări.

Dlul *I. S.* N'am avut încă timp se-l descifrăm. Prea e cu graba scris. Dar' o să vedem.

D-lui *N. T.* în *B* Numărul 34 Vi s'a trimis, nu știm din ce motive nu l'ați primit. Acum Vi s'a expedit de nou împreună cu nrul 35.

Dlul *I. P.* în *B*. Pentru numărul de față — sosită prea tîrziu.

Bibliografie.

„Enciclopedia Română”, editată din însărcinarea și sub auspiciile Asociației Transilvane de Dr. C. Diaconovich. A apărut fasc. V., care cuprinde mult peste 1000 articole (Balneum—Beule) cu numeroase ilustrații. Dintre articolele mai mari, de interes special românesc, amintim: Banat, Băncile (cu ilustr. Palatul Băncii naț. din București), Barac Ioan, Baranyi călugărul, Bărăția, Barbu, Barcianu, Barițiu (cu ilustr. Medalia bătută de Academia rom. în onoarea lui), Barozzi, Bărsescu, Basaraba (de D. Onciul), Basarabia (de Z. C. Arbure), Beins (cu 3 ilustr.: gimnaziul, internatul Pavelian de băieți, școala de fete), Berariu, Bere (cu 4 ilustr.: instalațiile stabilimentului Bragadiru din București). Dintre celelalte ilustr. mai amintim: Bananierul, Batoza (mașina de treerat) etc.

Cuprinsul bogat al acestui fascicol, aranjat cu multă îngrijire, arată un progres continuu și îmbucurător, care îndreptățește la speranța că această mare publicație a Asociației se va termina cu deplin succes.

Abonamentele se fac la editorul W. Krafft în Sibiu (Negyszeben) și se achită în rate de fl. 5. — pentru 5 fasc., ori de fl. 10. — pentru 1 tom. Pentru România la librăria D. Storck & Müller în București pentru câte 5 ori 10 fasc. à Lei 2.50.

Cărți nouă.

Abecedar maghiar. Atragem atenția învățătorilor noștri asupra »Abecedarului maghiar pentru școlile elementare populare« de Mateiu Voileanu, asesor consistorial și Petru Bod, director la școlile elementare de stat din Sibiu. Partea primă a apărut de curând. Costă 25 cr. și se poate procura dela »Tipografia arhidiecezană« din Sibiu.

Un bun abcedar! D-nii inv. I. Moldovan, N. Stetu, I. Groșorean, P. Vancu și N. Boscaiu din Arad și giurul Aradului, au scos de sub tipar săptămâna trecută un *nou abcedar românesc* pentru școlile populare, care este superior doar tuturor abcedarelor de până acum. Este întocmit în chip independent de modelele celor de până aci și așa frumos purcezend dela cunoscut la necunoscut, dela simplu la mai greu, că pare foarte ușor de introdus prin el pe copii în cetire și scriere. Costă 20 cr. și se poate avea dela »Tribuna Poporului« în Arad.

D-nii învățători se nu întârzie a face cunoștința noului abcedar. Poate o să le câștige mai curând plăcerea decât cele folosite până acum.

„Manual pentru usul necroscopilor comunali” de Dr. Stefan Erdélyi, Dr. de filosofie, Dr. de medicină, Dr. de Chirurgie, magistrul de obstetricie, profesor aprobat de igienă pentru școlile medii, medic al orașului Orăștie, medic al cercului sanitar din Binținți, și dentist.

Volumul avisat de noi în Nr. 16 al »Reviste« din ăstan, că s'a pus sub tipar, *manualul îndreptar pentru „inspectorii de morți”* (necroscopi) de prin comune, — a ășit deja de sub tipar la institutul tipografic „Minerva” din Orăștie.

Cuprinde pe 120 pagini toate îndrumările de cari are lipsă un necroscop comun, și la urmă sânt adause și mustrele în ce chip și după cari forme ținându-se, are necroscopul să-și facă înștiințările și atestatele ce le dă. Recomandăm cu căldură »inspectorilor de morți« (necroscopilor) români de prin comune, această cărtică, pe care dl Dr. St. Erdélyi, medic ce de 20 de ani stă în serviciu public, având mereu de lucru cu necroscopii comunali, și ca atare cunoscându-le toate trebuințele, a întocmit-o așa ca ei să afe în ea îndrumare la ori-ce lucru ce ar dori să-și știe pentru slujba lor. Costă 2 coroane și se poate primi dela autor în Orăștie.

A apărut: No. 3—4 din „Biblioteca Noastră” dela Caransebeș sub direcțiunea dlui profesor Enea Hodos. Cuprinde „Versuri și proză” de George Coșbuc, un volum drăgălaș și a cărui cetire va face, sântem siguri, plăcere ori-cărui cetitor. Jumătate cuprinde poezii, dintre cari unele necunoscute, jumătate proză, bine scrisă și foarte interesantă, în parte necunoscută nici ea. Să capătă la toate librăriile românești pentru 28 cr. un exemplar.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

CONVOCARÉ.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlăgneana” societate pe acții în Zlatna, se invită prin aceasta în virtutea §. 154 al l. c. la

Adunarea generală constituantă,

care se va ține în Zlatna, Sâmbăta la 30 August v. (17 Septembrie n.) 1897, înainte de amiază la 10 ore, în localul școlii greco-orientale.

OBIECŢELE:

1. Raportul fondatorilor.
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 50.000 coroane (25.000 fl. v. a.)
5. Alegerea direcțiunii și a celorlalți funcționari.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Absolvarea fondatorilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.

În sensul §. 155 al legii comerciale, ficcare acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu poate exercita, ear' subscriitorii pot participa la adunare sau în persoană sau prin plenipotențiați, cari încă trebuie să fie acționari. (250) 2—3

Din ședința fondatorilor societății pe acții „Zlăgneana”, ținută la Zlatna în 9/21 August 1897.

Petru Popovici m. p., Emmanuel Beșa m. p., președinte. secretar.

Anunț.

Să caută un **învățacel** cu purtare bună, care dorește a se aplica la o **moară** aici în Orăștie.

Să fie în vârstă de 14 ani.

Doritorii au a se adresa la

Titu Turdeșan

(258) 1—1 morar în Orăștie.

Țiglele lui Ugron Gábor.

În fabrica de cărămidă și de țiglă din Székelyudvarhely a lui Ugron Gábor se pregătesc, cu ajutorul mașinilor, două feluri de țiglă:

1. *Ștudiile franceze de lut*, (țiglă brezdată), în următoarele măsuri: lățime 21 cm. lungime 40 cm., 15 bucăți acoper un metru pătrat. Într'un vagon încap 4300—4500 bucăți. Să gâtesc și jumătăți de țiglă, pe dreapta și pe stânga. Prețul în Udvarhely: 1000 de bucăți, în vagon, 24 fl.

Avantaje: țiglă ce se cere spre acoperirea aceluiași teren, e cu 30% mai ușoară decât ori-care altă țiglă. Lățuirea se face la distanță de 32 cm, prin urmare trebuie numai jumătate atâta lați, ca la alte țigle. Cooperișul formează un întreg, sub care nu pătrunde nici ploaie, nici zăpadă; având din lăuntru 6 canale de aer nu e așa expusă la schimbările grabnice ale temperaturii; iarna ține acoperiș cald, vara răcoros.

2. *Țiglă de rind*, frământată cu mașini, din lut de o calitate uniformă, cu următoarele măsuri: lungimea 40 cm., lățimea 17.5 cm., 34 bucăți acoper un metru pătrat, lățuirea se poate face la distanță de 18 cm., într'un vagon încap 6300—6500 bucăți. Prețul, în vagon, la stațiunea din Székelyudvarhely, 13 fl. mila. (243) 3—3

Sz. 378—1897

bvghtó

(259) 1—1

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbíróság 1895. évi 1388 polg. számu végzése következtében özv. Olariu Elekné dévai lakos javára Farkas George Rotar és Farkas Ioszf Zsiku ellen 36 frt 60 kr. s jár. erejéig 1896. évi november hó 30-án fogatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 319 frt becsült szarvasmarhák, juhok és talpra épített épületekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a maros-illyei kir. bíróság 4109—1897. számu végzése

folytán 36 frt 60 kr. tőkekövetelés, ennek 1893. évi július hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 43 kiban biróilag már megállapított költségek erejéig Felső-Lapugyon a község előljáró házánál leendő esz- közlésére **1897. évi szeptember hó 9 napjának delelőtti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénynek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Illyén, 1897. évi augusztus hó 10. napján.

Hegyesy Károly,
kir. bir. végrehajtó.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN OREȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 16—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arăndează și exarăndează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68 1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

ATELIER de TEMPLAR

Drumul țerii Nr. 3.

Casa proprie.

ȘI

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrisul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a onor public din **Orăștie și jur**, asupra bogatului meu magazin cu tot felul de

Mobile de casă

precum: **scaune, paturi, mese, dulapuri, canapele**, etc. ce se află totdeauna gata, ori, la dorință, se gâtesc după plac și în grabă!

Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

precum:
sicriuri,
de
aramă, nuc,
goron și de
brad,
pompoase ori
simple;

cruci,
canuni de mort,
și toate
pânzele
de
lipsă!

Sânt 19 ani decând am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul țerii Nr. 3), ear' acum le-am arangeat și îmbogățit de nou și temeinic Rugând onoratul public pentru numeroase comande, îi promit lucru bun cu *prețuri foarte ieftine!*

George Brassai

(145) 11—15

măsar.